

Előfizetési díj

Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hónapra	1 „
Vidékről egy hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.	

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor 6 kr. ára
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haasen
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyitlertéri cikkeik

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 17. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET“

politikai és közgazd. napilap

1873-dik évi folyamára.

A „KELET“ előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hónapra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kiküldése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetés pénzek, legcélszerűbben postai utalvánnyal, kiadó Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET“ kiadóhivatala

A kisebbség képviselte.

(B. K.) Az országgyűlés berekesztette üléseit, hogy egy havi nyugalom után újult erővel fogjon ama törvényjavaslatához, mely letárgyalatását várja. Hogy mennyit fog az országgyűlés elvégezni a nagy feladattól, nem tudhatni, de hogy mit, azt a megállított programból tudjuk, mely szerint az új ciklus teendői közé a többiek közt a választási törvény is fel van véve. Az ominosus tárgy, még meglehet a jövő hóban, már mint törvény bevezetett fog előttünk állani, nem lesz tehát időszertelen már most egy kis elmefuttatást kockáztatnunk, nem annyira maga a törvény, mint a képviselőválasztás lényege felett.

Ma már általánosan elfogadott politikai főelv az, hogy az állam sorsát sem egy sem több uralkodó személy változó szeszélyére, kizárólagosan biznunk nem szabad, önjóléte érdekel minden államtágot, leginkább önmaga, ki a legszorgalmasabban felkutatja az eszközt, melylyel boldogságát elérje, önmaga a polgár.

„KELET“ TÁRCZÁJA.

Egy farkas-vadászat.

(Folytatás.)

Mily tárgya a tanulmányoknak már a kozák magai! Ő talán a parti lakok legfeljebbike, kit a 15. század árja a 19-dik partján hátrahagyott. Azok kik a kozákok csak megszelídítve nagyvárosokban Pétervár és Moszkvában látták lovat tartani s ajtót nyitogatni — fogalommal sem bírnak arról, hogy milyen a kozák hazájában. Mint öleli társát egyik perczben, míg a másikban főbe üti, mint bámul néha óráhosszat maga elé kállyhája mellett, piszkos juhbőr-bundában burkolódzva, majd hirtelen felugorva, mint forgó szél vágat a pusztán keresztül, s akkor kuszált haja a viharban hogyan repül s ragadozó madarához hasonló kis villám szemeit mint forgatja. Ilyenkor úgy tűnik fel, mint azoknak utóda, kik régi rosz napokban, midőn mindenki azt tette, mi neki tetszett s másnak kárára volt, — Lengyelország s a Tatarchrimia csapásai voltak.

Ezen emberek között heteket töltöttem, örömet találva vad harci dalaikban, bárbár táncaikban, mondáik és elbeszéléseikben. Kozák kunyhóba lépve, mindig el valék készűlve arra, hogy vig dalokat s kifogyhatatlan tréfákat fogok hallani. Ma este alig valék tíz perczig ama négy ember társaságában s már gyanítani kezdtem, hogy valami nincs rendben. Az első köszönés után mind a négy mély hallgatásba merült s rám nézve, — ki tapasztalásból tudhatam, mily gyermekies kedőlyvel bírnak ezen parasztok, miképpen szoktak nevetgelni, egymással ingerkedni s egymást oldalba lökni — ezen csend

rok összesége vezesse tehát önsorsát is. Elfogadva ez elvet, minden állam elmulasztathatlan kötelessége egyszermind arra hatni, hogy a honpolgárok azon részének akarata, melynek meggyőződése egyfelől nem eladó, más részről elég képességgel bír arra, hogy megítélje, mi eszközli önjavát, az országházban, hol ez akarat megtestesül, ne legyen meghamisítva.

Ha azonban kissé mélyen vizsgáljuk az eddig divatozó választási módot, anélkül, hogy a különcködés vádjá megilletethetne, elmondhatjuk, hogy e hamisítás az illetők czélzata nélkül is fenferog, még akkor is ha sem hivatali pressió, sem megvesztegetés nem játszik közre, mivel a választási mód olyan a maga elméleti tisztaságában is, hogy az országgyűlés ép ellenkező nézet képviselője lehet, mint a melynek többsége van a választók, sőt éppen azok között, kik a választás alatt szavaztak.

Merész állításunk bebizonyítására a következőket hozhatjuk fel.

Ma már nem annyira személyek, mint elvek körül foly a választás alatt a küzdelem; minden választás egy-egy erőszakos harci próba, mely rendszeren egyik félnek nemcsak legyőztetésével, hanem teljes megsemmisítésével jár. Minden választásnál tehát, hol tekintélyes kisebbség akaratát semmisítjük meg, felüti magát a kérdés, ha vajjon igazságos-e, hogy egy kerület összes választóit képviselje az, ki a szavazók csak egy részének bírja bizalmát; másodsor meggyezik-e az igazsággal, hogy a tekintélyes kisebbségben maradt polgárság elvi meggyőződése ne legyen képviselve az országházban s végre az apró igazságtalanságok nem nővik-e ki magukat a választási mechanizmus folytán egy országos igazságtalansággá?

A két első iránt úgy hisszük nem forog fenn kétség, az utóbbira pedig az volna felelhető, miszerint minden kerületben egyenként többségre vergődven valamely párt, az országházban is az lesz többségben, mely a nép között; ha egyik párt kisebbsége egy helyen bukik, más helyen a másik pártét éri a sors. Kérdjük azonban, nem tehető-e az fel, hogy az országban bizonyos pártnak minden kerületben van meglehetősen számú hive, de egyben sincs annyi, hogy a többséget elnyerje? az országgyűlés ekkor tisztán egy elvi képviselőkörből ü

nyomasztólag hatott. Időről-időre észrevettem, hogy titkon egymásra pillantanak, egyik a másikat bátorítva, hogy egy tárgyat szőnyegre hozzon, melytől mindnyájan irtózni látszanak. Végre magam kezdtem meg a beszélgetést.

— Nos testvérek, hogyan viselik magukat e télen a farkasok? —

Ily helyen s oly emberekhez intőzve, kik mindnyájan a legderekabb és szenvedélyesebb vadászok közé tartoznak — a világon legtermészetesebb volt a kérdés. De hallgatóim nem nézhetek volna levettem rá, ha történetesen azon indítványt tettem volna nekik, hogy a czárt öljk meg.

— Egészen jól viselik magukat — felel egyike a fiataloknak — azan sajátos nyíltsággal, melyből bizonyosan lehet következtetni, hogy az illető hazudik. — Most valószínűleg a karácsonyt ünneplik otthon, mert nagyon kevés látható közülük.

— Te megérdemled, hogy nyelveden egy kénköves fonalat égecsünk el — kiálta fel egyik öregebb. Ha Isten haragszik rá — jobb tesszük-e azt hazugság által. Ha a pár napig még nálunk marad — meg fogja látni ön, hogy a farkasok miként viselik magukat. —

Mintha ez őszinte szavak nyelvüket feloldották volna, egyik szerencsétlenségét a másik után kezdék elbeszélni. Tudjátok-e mi lett Osztápból, a favágóból? Nem maradt belőle annyi sem meg, a mennyiből egy tyúk jóllakhatnék. —

— És Kosztrowszko István tehenét is megölték, s Mardako Dumitru mindkét kutyáját elvesztette egy napon. —

— És Arkádi atyjának lova a Novo-Denetz uton lőn széjjeltörve — ő pedig megfagyott volna azon fán, melyre menekült, ha nem érkezett volna néhány szán, melyek egyike őt könyörületből felvette. —

össze, holott az ország választóinak egyharmada, sőt meglehet nagyobb része ellenkező meggyőződésben él. A mostani választási mód szerint tehát az országban levő legkisebb párt vagy egészen kiszorul az országházából, vagy csekély mérvben nyer képviselést.

Ekkor is azonban ellenvetethet valaki, hogy mégis csak a többség uralkodik, mely az ország többségének bizalmát bírja.

Ez ellenvetéssel szemben nemcsak azzal felelünk, hogy igazságtalanság marad örökre, ha az országgyűlésben nincs képviselve a polgárok azon összege, kik elszórva bár, de mégis vannak annyian, hogy képviseltetést igényelhetnek, hanem megkísérjük bebizonyítani, hogy a jelenleg divatozó választási mód szerint a választók valódi többsége is kisebbséggé válhatik.

Feltéve, hogy 100 kerületben ezer-ezer szavazattal egyhangulag választanak 100 egyelvi képviselőt, más 20 kerületben azonban az ellenkező elvi képviselők ezer szavazatból csak 600-zal választatnak meg, az utóbbi pártnak tehát van 120,000 hive és küld 200 képviselőt, az előbbi pártnak azonban, hozzá számítva kisebbségben maradt választóit, van összesen 180 ezer hive, és küld 100 képviselőt.

Ugy hisszük e számokkal elég tiszta világba helyeztük választási rendszerünk folytán a legnagyobb igazságtalanság eshetőségét. Igaz ugyan, hogy a tapasztalatban ez ép így nem történik meg, azonban elég az, hogy kisebb mértékben valóban előfordul s a legparányibb eszközzel sem rendelkezünk a végre, hogy orvosoljuk e visszasságot, melynek fontosságát csak akkor tudjuk eléggé méltányolni, ha tekintetbe vesszük képviselőink nagy számát s azon körülményt, hogy a parlamentben igen sokszor csak néhány szavazat biztosítja e vagy ama párt uralmát. E néhány szavazatra nézve tehát nem szükséges egyéb, mint hogy e vagy ama pártnak több olyan választotta legyen, mely a pártállásra nézve egyhangú választás útján jutott a parlamentbe, (mint például nálunk a szászok és horvátok) mint a másiknak s ekkor minden esetre kevesebb képviselője van, mint a mennyit pártolói száma igényelhetne, csupán azon egyszerű oknál fogva, mivel pártbíveit nagyobb számú választó küldte az országházba, mint a másik párt híveit, kik többnyire kisebbség legyőztetésével jutottak be.

— Megdöglöttek a kutyáitok — kérdém, hogy így hagyjátok pusztítani a farkasokat, a nélkül, hogy az utolsó kenetet földadnátok nekik? Négy oly kozák mint ti, fölér négy farkassal. —

A fiatal Alexi szeme felvillant e szemrehányásnál s már megnyitá száját, hogy feleljen nejem már reménylém, hogy a harag elárultatja vele a titkot, melyet előttem elhallgattak. Azonban mielőtt beszélhetett volna az, ősz intőleg felemelé kezét. Hallgass! mondá nehezen lélekzelve.

Mindnyájan felugrottunk s hallgatódzva állottunk ott. A régi udvar, melyben voltunk, a jószágok mintájaként szerepelhetett volna. Közepén egy nagy négyesűgű barom udvar volt, oldalon az alvószobáktól, a konyha- és istállótól, másikon csűröktől környékezve. Az egészet egy roppant kerítés foglalta egybe, hasonló nagyságu kapuval. A keleti szögletben volt a lakház. A fellegek most is oly gyorsan vonultak az égen mint előbb s künn minden oly zord és kísérteties volt. Egy pillanatra elcsendesült a szél s ez időközben a távolból tompa vad moraj hangjai jöttek felénk.

— Azt lehetne gondolni, — mondá az öreg suttogó hangon — hogy nem farkasok, hanem egyéb vad állatok. —

Az utolsó szavaknál, főleg azon hang miatt, melyen azok mondtak — hideg borzongás futá végig hátamat. A másik perczben a házi ur vette át a szót, ki mindeddig hallgatott:

— Legények, — mondá — ideje, kimenjetelek őr állani. Ne feledjétek keresztet vetni és imádkozni. Ha ezek künn vannak, akkor semmi sem szükséges.

A férfiak meghajták magukat s aztán eltűntek a homályban. Mihelyt magunkra voltunk, a házi gazda felállva hozzám jött, oly arckifejezéssel, melyet

Nem juthattunk az adatok birtokába, hogy e kifejtett hypotesist saját országgyűlésünkre alkalmazzuk. Nagy felelősséggel jár ugyan bevallanunk, de ha a valószínűség jellegével bír az, mit felsoroltunk, országgyűlésünk valamely pártja számra nézve kisebb vagy nagyobb, mint a mekkorának kellene hogy legyen. Hogy melyik párt az, csak a választási szavazatok tiszta kimutatása dönthetné el, melyre nézve azonban még mindig megoldatlan maradna némileg a kérdés, nem tudhatván, hogy melyik párt hívei azok, kik nem is szavaztak.

Elég az hozzá, hogy a most divatozó választási módszernek mindenesetre meg van azon roppant nagy hibája, hogy nem biztosít arról, miszerint azon elv győzedelmeskedik a parlamentben is, melyet a hon többsége vall. E hibát azonban az állambölcsélok már rég észlelték, de az orvosoztat még nem találták fel. Anglia már meg is kísértett egyet alkalmazni, mely a választókerületek csoportosításával kívánta bajon segíteni, de ez tapasztalat szerint nem az arányosságot, hanem a kisebbség uralmát mozdította elő s mint ilyen eltöröltette. Mill Stuart a nagy angol államphilosoph is nyújtott be a parlamentbe tervet, mely az államból együttes képviselétén nyugodott s e szerint a szavazatok a központba küldettek volna be e terv azonban szintén kivihetetlennek bizonyult. Az ügy tehát nyílt kérdés s mint ilyenhez csekélységünk is bátorságot vesz magának még a jövő alkalommal ez ügyet illetőleg nézeteit felsorolni.

— Országgyűlés, Budapest, márt. 31. A képviselőház mai napirendje rövid volt, melyre azonban csak a kérvények és interpellációk hosszú során át juthatott a ház. A pénzügyminiszter előterjeszté a kormány javaslatát a Gizella főherceggasszony egybekelése alkalmából alapítandó árvaházra vonatkozólag, melyre ő felsége a harmadik jótékony államsorsshuzás eredményét fordíttatni engedélyezte. Együttel megválasztott a házat az egybekelési ünnepélyeken képviselő bizottság is a következő tagokból: Karácsonyi Guido gr., Ivánka Zsigmond, gr. Zichy Imre, Máday Sándor, gr. Festetics Pál, Lipovitzky Sándor, gr. Apponyi Albert, b. Prandau Gusztáv, Sachsenheim Albert Sztányai Bernát, Ugron Gábor, gr. Keglevich Gábor, Szentimrey Elek, Somsich Béla és Nagy György.

Ezután a tiszavidéki vasúttársulattal kötött szerződés módosítására vonatkozó törvényjavaslat fogadtatott el vita nélkül.

csak kétségekbe esett határozatot hozott emberek vonásaiban láthatunk.

— Pán, mondá erősen szemembe nézve, ön keresztény és vitéz férfi. Önnek megmondhatom mit ezen embereknek nem akartam elárulni. Ők bátrak ugyan, mint bárki, de az oly valami előtt, mit fölfogni nem bírnak, meghajolnak mint gyöngénádál a vihar előtt. Ön azon ember, kire nekem szükségem van. Az ördög kísért közöttünk. Akar-e ellene szövetkezni?

Csodálkozva néztem emberemre. Szemeiben tűz világolt, mely sem láztól, sem pálnikától nem származott, mi őt szebbé és nemesebbé tette. Bármit véltem legyen is, nyilván tudta, hogy mit akar.

— Mit kíván ön tőlem? kérdém.

Hogy a közelebbi éjen velem lesben álljon, még pedig egy oly vadra, melyet ön még nem látott utána. Akarja?

— Bizonyára, de miért nem mindjárt ma? Tschistarenko azzal válaszolt, hogy ablakából kifelé mutatott. Egy pillanat elég volt.

E viharban fél órát sem élhettünk volna s annak dühe még mindinkább fokozódni látszott.

— Legyen tehát holnap, mondám, de miféle különös vad az, melyre vadászni fogunk?

— Utazásaiban ön bizonyára különös dolgokat láthatott. Hallott azonban a wowkulákról valamit.

Azt felelém, hogy csak határozatlanul emlékszem, s ő úgy folytatá. Ezen nevet adjuk mi az átváltozott embereknek — azoknak, kiknek az ördög hatalmat adott farkas vagy vadállat alakját fölvehetni, hogy azoknak, kiket gyűlölnék, ártassanak. Hízi ön talán, hogy az imént említett roszlelkű községes farkasoktól származnak. Oh nem, az mind a wowkulák műve.

(Vége köv.)

A felsőházban, néhány közbevetett rövid felszólalás mellett, elfogadtattak mindazon törvényjavaslatok, melyek a képviselőházból legközelebb át küldettek.

A Gizella főhercegnasszony tiszteletére alapítandó szeretetház iránt a miniszterelnök tett előterjesztést, mit a főrendek lelkesedéssel fogadtak. Az után kineveztetett a főhercegnasszony egybekelési ünnepélyénél tisztelegő 15 tagu küldötte.

A ház erre elnapolta üléseit ápril 22-ig, a mikorra a pénzügyi bizottság előreláthatólag elkészül a budget-törvény fölötti jelentésével.

A tegnapi képviselőházi ülésen harmadszor olvastattak fel és fogadtattak el a törvényhatóságok önzorgatási költségeiről, az adótörvények meghosszabbításáról, az 1873. év államköltségvetéséről, a korona egyik örökének megválasztásáról, s a Montenegróval kötött szerződésről szóló törvényjavaslatok. Ez után még tárgyalás alá vétették a tiszavidéki vasúti társulattal kötött szerződés némely határozmányainak megváltoztatásáról szóló törvényjavaslat, mely Nagy György rövid felszólalása és Tisza Lajos közlekedési miniszter felvilágosítása után változatlanul elfogadtattott.

A főrendiház is tartott tegnap ülést a képviselőház által megszavazott törvényjavaslatok átvételére véget.

— A baloldali kör márt. 30-iki értekezletén a magyar leszámítól és kereskedelmi bankról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. A törvényjavaslat általánosságban elfogadtattott, a részletekre nézve tett módosítások közül mint leglényegesebbek: a társulat időtartamára és az állam kölcsönökre vonatkozó. Az elsőre nézve 60 év helyett 30 évi fennállás fogadtattott el; a másodikra nézve pedig, mely az alapszabályok 66. §-a szerint a választmányt is feljogosítja államkölcsön tárgyalásoknál részt venni, az értekezlet a bank választmányát az ilyen tárgyalásokból kizárni kívánja.

— A volt kath. congressus kisebbségének tagjai számra mintegy 12—15 márt. 30-án összegyűltek értekezletre a képviselőház egyik termében. Az értekezlet első tárgyát több nyomdai számla kiegyenlítése képezte, mi megtörténvén, az értekezlet ügyeime felhívott dr. Hatala Péternek „kath. egyházreform” című folyóiratára. A jelen voltak kijelenték, hogy a folyóiratot pártolni fogják. Ezek után szóba került a kath. autonomia ügye, s erre nézve azt határozták, hogy bevárják a kormány intézkedését, illetőleg a feleletet, melyet az ezen ügyben tett interpellációra adni fog.

— A horvátokkal a kiegyezkedési tárgyalások folytatottak. Az eddigi bizalmas tárgyalásoknak volt némi eredménye. A pénteki első közös találkozás alkalmával a horvátok a kiegyezés pénzügyi oldalát illetőleg tagadták a magyar részről alkalmazott kulcs helyességét, s azt állíták, hogy más számítás használtatott Ausztria és más Horvátország irányában. Az e körül folyt viták oly élt öltöttek, hogy közel állottak a tárgyalások megszakításához. Végre abban történt megállapodás, hogy a horvátok is négyes albizottságot választottak, mely a magyar rész hasonló albizottságával közösen volt megvizsgálandó a mindkét részről, az illető állítások támogatásául, felhozott okmányokat. Ez értekezlet illetőleg vizsgálat szombat-on este ment végbe, s azon eredménye lón, hogy a horvátok meggyőződtek a pénzügyi részre vonatkozó fentebb említett állításuk tarthatatlanságáról.

— Az osztályok előadóból alakult központi bizottság 31-kén d. u. 4 órakor tartott ülést, melyben a magyar leszámítól és kereskedelmi bankra vonatkozó törvényjavaslatot vette tárgyalás alá. Az osztályok módosításai közül elfogadta azt, hogy a bank hivatalos nyelve a magyar legyen; a többire nézve valószínűleg a pénzügyi bizottság teljes szövegezéséig elfogadtatni. Az alapszabályok 65. §-ára néhány osztály által tett azon módosítást, hogy t. i. — a bank államkölcsönök fölötti tanácskozáskorban részt ne vehessen — a bizottság nem fogadta el, hanem megtartotta a szöveget, de oly értelemt adott annak, hogy a bank az ily tanácskozáskor kizárólag befolyással ne legyen, azonban idejekorán ajánlatát ő is megtehesse.

Bukuresti szemle.

Kifejeztem önnek közelebbi két levelemben azon meggyőződésemet, hogy a vasúti összeköttetés ügye nem egyhamar fog felértékelni, habár az országgyűlésen négy szavazattöbbséggel el is vörösdelt. Nem veszik ön t. ez. olvasói zokon, ha én ezzel az önökkel oly közel érdeklő ügygel többesókat foglalkozom, s így annak az egész mult heti történetét röviden esetelem. A „Romanul” vette fel a szót, s én is őt fogom követni, miután a fehérpárt nézetét közelebbi szemlémben ösmerttettem.

„Mint bizonyost állítják—így kezdi a „Romanul”— hogy két három nap alatt a ministerium újból be fogja terjesztetni a vasúti összeköttetés törvényjavaslatát; lesznek benne módosítások, azonban

nem Romania előnyére, hanem Ungaria igényeinek kielégítésére, hogy a román érdeket megsemmisítse. Az új módosítás által Ausztria-Magyarország a vereserovai összeköttetést cseleztve feleslegessé teszi, hogy így a leghosszabb románvonal tevékenységét neutralizálja s a sokkal rövidebb egy vagy két magyarvonalnak adjon a román területen összeköttetést. A Presdeal-ploesti természetesen elől fog állani. Ausztria-Ungaria szemelött tartván a keleti kérdésnek véres megoldását, mely minden államférfiak véleménye szerint előbb-utóbb be fog következni, mondjuk Ausztria-Ungaria hadászati tervet készít magának Oroszország ellen s a föld, melyre e terv ki van jelölve, a szegény Romania és a sánczások, kik által Ausztria-Magyarország a karókat kitűzteni akarja a mostani kormány. Semmi akadály sem képes meghátráltatni ezeket a hű sánczásokat, ők nem tehetnek egyebet, mint gazdájok rendeletét. Ily mérész ténynyel szemben, minő e törvényjavaslatujabb beterjesztése, még egyszer felriasztjuk a nemzeti képviselők figyelmét, nehogy a gyűlésről elmaradjanak s hazánkat az idegenek csapásainak odalökjék, melyeknek végeztélja a mi nemzeti és gazdasági leigázásunk.” s. a. t.

Mánap még dörgedelmesebben jajveszékel a vörös lap s többek közt ezeket is mondja: „Azt állítják, hogy Ausztria-Ungaria megharagudott az összeköttetések visszavetéseért és e miatt a mi kormányunk és, az ő agense mellé egy hatalmasabb támaszt is keresett t. i. a Porta-hoz fordult, kérévén ezt, miszerint parancsolná meg Romániának, hogy fogadja el az összeköttetéseket. A Porta, hol újabb időben az osztrák-porosz politika áll fölényben, ennek következtében egy fermentis küldött Bukurest-be, melyben kéri az elvetett összeköttetéseket.

Ime minő napokat értünk a mostani kormány alatt!

Vajjon merészkednék-e a Porta ezt tenni olyan kormányunkkal szemben, melyről tudná, hogy a haza kormánya és nem az idegenek szolgálja? (Értsd ezt így nyájas olvasó: Ha mi vörösek ülnék a vörös bársonyos támlákban és nem azok a csunya bojár maradékok.) De halljuk tovább: „Ha ezen fermentis létezésébe bizonyosul — bár tudjuk, hogy kormányunk tagadni fogja, mint azon berátokát, melyek a porosz konzultól jövének — akkor tisztán látható, hogy az elvetett vonaloknak pl. a preadtetői és uzinak egyenes célja a hadtani.

Ha a fermentis áll, sőt e nélkül is Ausztria-Ungaria e két vonalat tisztán hadászati érdekből védi s ha kormányunk másodszor is beterjeszti: akkor világos, hogy ő az idegenek egyenes agense mind gazdasági, mind katonai szempontból tekintve.

Kormányunk hasonlít azon tábornokokhoz, kire valamely vár védelme bízottván, elkezd alkudozni az ellenséggel és a főbb kapukat átadja.

Az ilyesmit a föld minden országában, Romániát kivéve, fenségárusának nevezik.”

Igazodj el e logikán nyájas olvasó! A csernovicz-galaczi, a jászvásár-pruthi, a petrosenyi bukuresti vonalok, mindezek nem képeznek fenségáruslást, mindezek nem kulcsai annak a várnak, a melyet Romániának neveznek, mihielyt azonban a preadtetői és ojtöz csudi vonalról van szó, jaj e már kérem mind a kettő várkulcs és fenségáruslás, már t. i. a vörös proféták büroaijában. A vörös világ idejében alakított bolgár bandák az Erdély elleni vörös agitatio Rosetto Bretiano idejében nem volt áruslás s ime Ojtöz és Tömös csüdes völgyei minő nagy hirre tettek szert! Nem kézzel fogható-e itt a vörösek ellenszenu az erdélyrszi románok, székekelyek ellen és másfelől nem ölelkezés-e ez az orosz testvérrel egy magasabb ábránd Dacoromania érdekében, midőn látjuk, hogy az orosz vonalok ellen egyetlen szava sincs a vörös uraknak, de annál több az erdélyrsziesek ellen. A ki ösmeri e politikai comediasokat, Romániát csak is addig nevezheti boldognak, míg a matadorokat távol látja a trón zsalmolyától. Azonban folytatassuk tovább a krónikát. „Az új terv készen volt. A kormány módosított, de e módosítás boszu volt a kamara ellen, a mely azt visszavetette. Az új tervből a vereserovai ki lón törölve és erősen állott az uzi, preadeali vagy a palánkai. Szerencsére a kormány most még keserve-sebben csalogott mint előbb. A kormány nyílt ülésben nem akarván új tervét kockáztatni, híveit pri vat konferenciára hivta össze s itt aláírással akarta a többséget az új terv számára biztosítani. A hívek azonban, midőn aláírásra került a sor, lassanként kioldadtak a szobából. Ezen második bukás következében reménylünk, hogy a magyar összeköttetések nem fognak a kamara elébe kerülni: a kormány pedig a 20 aláírással azon kéréssel fog az osztrák-magyar konzul lábaihoz borulni, miszerint engedjen meg neki, mert részéről a hű odaadás nem hiányozott.

Ennyi vörös vak láрма és gyanúsítás folytán a Rom. legújabb számában mégis kénytelen ezeket írni: „Közöljük alább az osztrák-magyar vasut összeköttetés új tervezetét. Kétszeri erős vereség után, melyet a kormány ez ügyben megkísértett, lemondott a beterjesztéséről; azonban azt halljuk, hogy a többség soraiból még is akadtott egy képviselő, a ki elég bátorságot érez magában saját felelősségére beterjesztetni.”

Mindezekből láthatja ön a vöröseknek hazánk és hazájuk iránti rosszlelkűségét; hanem azért is-

métlem: „A leányzó nem halt meg! A történelem híven fel fogja jegyezni e nagy hazafiak tetteit.

Még csak egyet. Az itteni országgyűlés, Titus Livius Majorescu képviselő — 1848-beli hasonnevű tribun v. prefectus fia — indítványa folytán a brassói román gymnasium részére újból több száz arany subventiót szavazott meg. Főidok: Ez az iskola az azon vidéken lakó románok mivelődésének tűzpontja. A magyar kormány subventionálta volna e tanodát, de csak azon föltétel alatt, hogy négy tanárt ő nevezzen kissezek magyarul tanítsanak. . . . Probálja meg a magyar kormány B á k ó b a m a g y a r k ö z é p t a n o d á t állítani és így beszélni ott a románnyelvről. . . . Hát a magyar kormány ily conditioval megengedheti-e az idegen ország segélyét, hogy azt bármely hazai tanoda elfogadván, kizsírta a magyar nyelvet? Mi Trefort minisztert nem ilyenek ösmerjük. Igazságot uraim, igazságot!!

Külföldi szemle.

Kolozsvár, ápril 1.

Az 1874-re szóló állami költségvetésből kiemeljük a következő tételeket: a kiadások 2523. milliót tesznek — szemben az 1873 ki budget kiadásával, melyek 2874 millióra mentek. Bevétele: 2526 millió, tehát 3 millió felesleg. A pénzügyminiszter javaslatba hozza, hogy a földadó 17 centime-mal, a személy, ingóság, ajtó és ablakadó pedig 13 centime-mal emeltesse. Ezen adófelemlésből származandó bevétel 39 millióra van előirányozva. Az ugynevezett liquidationalis költségkövetkező tételeket foglal magában: 400 millió a hadi készlet helyreállítására és az élelmezésre, 74 millió a német csapatok eltartására, 275 millió különböz kárpótlásokra, összesen 750 millió. A miniszter számítása szerint ez adósság 5 év alatt 130 millióra fog alászállni, mely összeg a függő adósság után lesz törlesztendő. Jelenleg az összes függő adósság, ideszámítva az 1872. évi budget 140 milliónyi hiányát is, — 847 milliót tesz ki.

A német kormány körében a hadi erő fejlesztése képezi az első rendű tárgyat. A szárazföldi hadsereg egyike lévén Európa legtekélyesebb szervezett hadainak, most e figyelem a tengeri haderő felé fordult. Az 1867. törvény, mely a tengeri erő fejlesztését tárgyalja, e célra 1877-ik évig 9¹/₂ millió tallért rendelt fordíttatni. Legújabbán egyszerűen 86.386.910 tallért fognak rá költeni, tehát az előbbihez képest az emelkedés 76.886.910 tallér rug. Pánczélahajót készítenek: 8 fregatteot, 6 corvettet, 7 monitort, 2 batteriát; azonkívül 71 különféle hajót. A hajók építése kizárólag a belföldi ipar közre működésével történék, részint a kormány hajóműtelepein, részint magánvállalkozók gyáraiban. Érdekes az emlékirat néhány statisztikai adata. A tengeri haderő költségvetése 1873-ra Franciaországban 39.173.553 tallérral; Oroszországban 29.631.353 tallérral (32¹/₂%-kal több, mint eddig; Németországban 9.422.125 tallérral (18¹/₂%-kal több, mint 1872-ben; van előirányozva. Anglia csaknem nyolcszor, Franciaország csaknem ötször, Oroszország majdnem háromszor fordít annyit, mint Németország.

A franciaterületfelszabadítása saájáságos aggodalmakat keltett Olaszországban, aszt hiszik hogy a francziák az olaszokon akarják fegyverök hírnevét visszazerezni. Ezen aggodalmat, melyek már a képviselőházban megfoltak, a kormányközönlönyök mindeképen igyekeznk eloszlatni, biztosítván az olaszokat, hogy míg Franciaország Thiers és a köztársaság kezében van, nem kell tőle tartni.

A belfásti vavargások okozói és intőzői ellen e napokban fognak ugyanott megkezdődni a törvényeszkli tárgyalások. Hogy mily mérvűek és természetűek voltak a zavargások, bizonyítják a következő adatok: Összesen 120 ember vádoltatik a csend-zavarásban való részvétellel. Megöletett egy polgár és 152 többé kevésbé súlyosan megsebesített, — kik azonnal kórházba is szállítottak. A rendőrök közül egy megöletett, 73 pedig súlyosan megsebesített. Nagy számmal vannak ezenkívül a súlyosan megsebesítettek, kik a törvény és büntetéstől való félelemből nem mentek kórházakba. Több mint 250 ház teljesen leromboltatott és kipusztított, — 260 család pedig fejenként 3-4 oroszakodásaktól kényszerítve — elhagyta tűzhelyét. Összesen 257 személy emett kárpótlási igényt 14.000 font sterling értékben. Hogy az összeg nem szerfölött nagy — ez onnan magyarázható meg, hogy a polgárháború a legszegényebb városrészekben dult. Az assisek előtt megjelenendő vádlottakon kívül — 164 egyén rendőri uton már megkapta büntetését.

Angliában az irlandi home-rule párt erőiesen szervezkedik s készűl az új választásokra szal biztatja magát, hogy ugy számban mint tekintélyben tetemesen fog erősödni. Ezt elismerik ellenségei is, hogy mióta e párt keletkezett, nagy haladást, illetőleg foglalást tett Irlandban. Nagyban elősegítette ezt az erély, tevékenység és összefogás, melyet a párt kezdettől fogva kifejített; s legközelebb sok vizet hajtott a párt malmára a már ismert dublini egyetem kérdése. Ha nem is fog sikerülni e pártnak az, hogy kizsírton minden „whig“-et, azaz a kormány minden párthívét, az irlandi képviselők nagy részét arra fogja kötelezni, hogy egy külön ir parlamentet követeljen és illetőleg keresztűl vi-

gye a kibékülést és transactiót Irlanddal, mely az anyaországnak eddigelé annyi bajt és kellemetlenséget okozott. A „Nation” nevű lap kiszámítja, hogy 48¹/₂ választókerületben leszámítva Ulster tartományt, melyben a protestansok bírnak többséggel, a pártnak kell győzni, ha a kath. papság is e mozgalomhoz csatlakozik, de 25 kerületet a nevezett lap minden körülményben biztosnak tekint. A katolikus papság még nem csatlakozott eddig nyíltan és határozottan e mozgalomhoz, hanem mindazáltal a protestansok attól tartanak, hogy e párt teljesen a kath. püspökök vezetésére és inspirációjára alá kerül. A conservatívek csak örülnek a home-rule párt terjedésén és gyarapodásán, mert ez erősíti az ő pártjukat is.

XI-dik közlemény

a „Székely pályadíj” ügyről.*

Márczius 25-től fogva 31-éig nem lévén Kolozsvárott, e napig, illetőleg ma ápril 1-ig a következő küldemények jutottak kezeimbe.

A Székely-kereszturi magyar királyi állami tanító-képezdeigazgatója t. Gyertyánffy János ur tudatva tanár társaival, hogy a gondviselésök alatti intézet növendékeinek Önképző-körének tagjai minden felsőbb ösztönzés nélkül a Székely pályadíj-alapra adakozást gyűjtöttek s illető helyre juttatás végett hozzá beadták: ez alkalmából felszólítottatantársait arra, hogy ha ezen fontos kulturai célra valamit áldozni o hajtanának, szíveskedjenek ivére jegyezni, 2 frtot ad; a szándékot a tanárok helyeselték s adtak e szerint: Karácsonyi István 50 krt, Veres Sándor 50 krt, Bedő Dénes 1 frtot, Felméri Mózes 1 frt, Kozma Ferenc 1 frt, Sándor Domokos 1 frt, együtt 7 forintot.

Az önképzőkör Bakk Domokos III-ad éves növendék indítványára tette össze érintett adományát. Ez ifjú az igazgató jelenlétében tartott önképző-köri gyűlésükben, ismertette a Székely nemzet történetét megírását indítványozó cikket, meglev szavakban indítványozta ifjú társai előtt annak tetteles áldozattal való pártolását; az igazgató elnök helyeselte s az ügy előmozdításához járulást maga is szükségesnek és szépek nyilvánította, mert ugy mond — a ma élő nemzedék mult történeteiből tanulja meg ismerni öseit s azok erőkeiseit, ebből vonhat következtetéseket, s merithet lelkesedést hazája és nemzete boldogításában való hasznos munkálkodásra, így fog képessé lenni arra, hogy híven, de öntudatosan ragaszkodjék polgári jogaihoz, szintén híven betöltsve polgári kötelességeit. A gyűlés az indítványt elfogadta, a gyűjtésre Bakk Domokost felkérte, kinek ivére az azonnal alá irtak és fizettek a következő tanuló ifjak: Bakk Domokos adott 50 kr, Szitás János 15 kr, Sándor Áron 50 kr, Király Sándor 50 kr, György Pál János 40 krt, Barabás Gergely 50 kr, Szép János 50 kr, Spaller József 18 kr, Bodor Miklós 50 kr, Olajos Farkas 50 kr, Czirmai Lajos 50 kr, Törös Lajos 80 kr, Petke Károly 1 frt, Szabó Mózes 25 kr, Zoltán András 50 kr, Járó Lajos 50 kr, Demény Mózes 99 kr, Péter Vilmos 50 kr, Gál Károly 10 kr, Forró Ignác 20 kr, Sándor Ferenc 20 kr, Zajzon János 20 kr, Bakó Dániel 20 kr, Felméri Albert 30 kr, Darkó Domokos 20 kr, Fábán Károly 20 kr, Gábor Lajos 20 kr, Keresztes János 25 kr, Csinádi Lajos 20 kr, Cseh Izsák 21 kr, Szász József 20 kr, Jóna Sándor 20 kr, Kibédi Lajos 20 kr, Kovács József 56 kr, Mihályfalvi Károly 35 kr, Farkas Károly 10 kr, Olasz József 10 kr. Csiszádi János 50 kr, Cserei Gyula 20 kr, Fülöp Péter 20 kr, Sándor Albert 10 kr, Albert Elek 10 kr, Bartha József 15 kr, Kis Tamás 20 kr, Derzi Domokos 20 kr, együtt 15 frt 9 kr. Az igazgató ur két okból tartja igen értékesnek e gyűjtést mert a néptanítói pályára eddigelé csak a legszegényebb sorsú ifjak szárván el magukat, e tanító-képezdeben tanuló ifjak is többnyire szegények, tehát ilyektől való a haza oltárára gyűlt e szép áldozat; továbbá azért, mert szegényesség a tanárok előtt ismert levén, senkinek eszébe sem juthatott őket ily önmegtadással járó áldozatra szólítani fel. Itt így ír — a tanítványait szerető igazgató — valóban a közmívelődési eszmék iránti ifjú nemese lelkesedés hatott s hozta létre a nemes cselekedetet. Vajha — így zárja be derék igazgató hozzám irt levelét — a Székely nemzet Története megírása előhírnöke, üttörője lenne a székely földi népiskolák számára készitendő nemzeti történeti tankönyvek, hogy a nemzet történetében rejlő szellemi kincsek valósággal a nemzet közös kincsévé válhatnának, hogy így minél előbb nem csak a nemzetről, hanem a nemzetnek irt történetünk is lehetne.”

Midőn a küldeményt a tanároknak és tanítványoknak szívesen megköszönöm, el nem titkolhatom azon megjegyzésemet, hogy a hol ily igazgató vezet egy tanintézetet, e ki ugylátszik barátja, sőt szeretettel gondoskodó atyja a rábízott ifjuságnak, ott a siker el nem fog maradni, azon isten áldása lesz az időnek teljességében. Így kell gondját viselni az ifjuságnak a tanulás mezéjén, fejteni szívében a haza és tudomány szeretetét pártolni a lélek nemese felbuzdulását; társalkodni velők, rokonérzéssel kisérni seelösegíteni szép szándékaikat, megmondani tévedéseiket. Az ilyen tanoda a haza és jó honfi-

* A „Székely Hírlap”, „Erdély” és a „Nemere” tisztelettel köszönik a közlemény szíves átvételét.

ak s munkás polgárok reményteljes veteményes kertje. Az isten értesse e jó helyre állított, s jóvezetés alatt álló intézet tanárait és ifjuságát.

Szeged városból Baráthi Balás Lajos és Komolli Csűrös Ferencz urak 5 frtot küldöttek be azon nyilatkozattal, hogy a székely történet megírása eszméje lelkeikre is buzditólag hatott, óhajtják annak mihamarább valószínűsítését, kéri kedvesen fogadtatni a messze távolból tőlük, kik maguk is székelyek, származó parányi de tiszta szívből jövő áldozatot, éltetik a székely nemzetet s története leendő megalkotóját. Én pedig a távolban is hűn érező és tetteleg áldozó székelyeket áldotom s kívánom, hogy a nemzetünk iránti szeretet ezen jóra munkáló szellem a magyar királyság területén bárhol élő minden igaz lelkű székelyben ébredjen fel, hogy a nagy és szent áldozattól, a ki hű és igaz székely egyetlen egy se maradjon el.

Plathy Gyula ügyvéd ur Trecsénből a „Magyar Polgár” szerkesztősége után 2 frtot küldött be a székely pályadíj-alapra. A vételt ime nyílván elismerem s köszönöm, hogy amott az északnyugati kárpátok alatt is van irántunk székelyek iránt melegen dobogó hazafi szív!

Groisz Gusztáv miniszteri tanácsos ur 5 frtot adott át nekem személyesen ez alapra, tisztelt neje született Szász Zsuzsanna uró, a híres unitarius hit-szónok Szász Mózes leánya szintén 5 frtot. Pestről ez a második adomány, mi kezeimbe jött; elismerő köszönet érte.

E közlemény legnagyobb erkölcsi értékű, legnagyobb része azonban Balás Antal maros-vásárhelyi rom. kath. gymnasiumi igazgató, Kerekes Sámuel szerkesztő, és Biró Ferencz szintén rom. kath. gymnasiumi tanár urak m. vásárhelyi gyűjteménye. Három hét óta figyelemztettek engem a székely történet megírása eszméjének ezen nemes keblű és si keres munkásságu barátjai arra, hogy ők gyűjtenek, hogy az eszme barátai náluk is szaporodnak, hogy nem sokára tekintélyes összeggel leplek meg az irodalom és ez úgy valódi barátait s közöttük engemet. Levélre levél érkezett, a mit forró hazafi szeretet sugalmazott, az ifjuság élénk tüztől hevített toll irt s a mi szép reményeket költött. Eljő az idő, mikor e levelekről a közönséget bővebben értesítem, s mikor azok olvasása majd a munka végén, nagy érdekek birand. Most csak annyit jegyzek meg, hogy a gyűjtemény kezeim közt van, a remény teljesült, a költött várakozást az eredmény felülhaladja, az úgy ezen három nemes buzgalmu barátja Maros-Vásárhelyről 177 áldozó honfitól és honleánytól 207 frtot s 94 krt küldött be hozzám, a kik között az ev. reform. gymnasiumból IV. osztályu ifju 21 VI. ik osztályu 5.

Az adakozók nevei ime itt következnek: a rom. kath. nagygymnasiumban II. III. IV. V. osztályból 9 tanuló. Balás Antal, rom. kath. tanoda- és finevelde igazgató egy cs. kir. aranyat (börzei értéke 5 frt. 18 kr.) Szász Farkas rom. k. gymn. tanár 1 frt, Csató Ferencz rom. kath. gymn. tanár 1 frt, Biró Ferencz rom. k. gymn. tanár 1 frt, Gencsy József rom. kath. gymn. tanár 1 frt, Miklósy Károly rom. k. gymn. tanár 1 frt, Füstös Károly rom. k. gymn. tanár 1 frt, Rápoly Ferencz segéd-lelkész 1 frt. A. Sz. Ferenczrendi szerzetesház tagjai 5 frt, Jakabfy Gerő 2 frt, Jakabfy Antal 1 frt, Jakabfy János 1 frt, Mártonfy János 1 frt, Korondi József 1 frt, Dicső Károly 1 frt, Erdély Lajos 3 frt, Bucher és Tellmann 2 frt, Tutsek István 1 frt, Zsomori János 1 frt, Istvánfiak 1 frt, Csiki Lázár és fia 1 frt, Izmael Kajtán 1 frt, Gáspár Antal 1 frt, Czeck Miklós 1 frt, Beichardsperg József 1 frt, Patrubby Miklós 2 frt, Dajbukát-testvérek 1 frt, Richtzeit-testvérek 1 frt, Wiololer Antal 50 k. pünkösdi János 1 frt, Ifj. Jzay Antal 1 frt, Kathonay Gyula 1 frt, Fülep Sándor 1 frt, Rosinger József 1 frt, Jenei Károly 50 kr, Ugron István 2 frt, Haibl Antal 2 frt, Novák Bogdán 1 frt, Szu-piczky Béla 50 kr, Özevgy Reich Károlyné 1 frt, Csiky Márton 5 frt, Vályi Károly 1 frt, Schmiss Konrád 1 frt, Biás István ügyvéd 1 frt, Stepháni Demeter 1 frt, Dudutz János 50 kr, Ifj. Fogarasi Döme 2 frt, Beregszászy Gusztáv 50 kr, Bucher Miksa 2 frt, Biró Sándor 50 kr, Holczer Gyula 50 kr, Moldován György 1 frt, Csiki Károly v. főszámvevő 1 frt, Dick Jónás 50 kr, Lázár Benedek 1 frt, Szappanos Antal 50 kr, König János 40 kr, Babos Egyed 40 kr, Lenárt Domokos orvos 50 kr, Kozma József 20 kr, Fog. Balogh József 50 kr, Fenyő István 1 frt, Burdács Alajos 1 frt, Simon József tanító 1 frt, Simonfy Samuel 1 frt, Wittich József-cég 1 frt, Talkenstein Ödön 50 kr, Bodolla János 5 frt, Szentimrei Gábor 1 frt, Kabdebo István 1 frt, Csiky János 1 frt, Minoriták-társháza 1 frt, Dudutz Zacharias 40 kr, Csákány-testvérek 1 frt, dr. Kornhoffer Lajos 1 frt, dr. Csiky József 5 frt, Hintz ifj. Dániel 50 kr, Borosnyai Pál 5 frt, Petelei János 1 frt, Gombás József 1 frt, Almási Lajos 1 frt, Czákó József 2 frt, György Pál 1 frt, Paal István 50 kr, Nagy Elek 25 kr, Korondi Lajos 50 kr, Telmán Sándor 50 kr, Váradai Dániel 50 kr, Baruch Babette 5 frt, Szöllösy Sámuel 50 kr, Jenei Albert 2 frt, Weinberger Lipót 1 frt, Csiky Gerő 1 frt, Jenei Dénes 1 frt, V. Hajnai 2 frt, káli Nagy Sándor, küsmödi biztos egy régi ezüst tallért (börzei értéke 2 frt), Engel Imre 1 frt, Id. Jakabfy József 2 frt, Dajbukát János ügyvéd 1 frt, Domokos Antal 3 frt, Gyárfás

József 1 frt, Bocskor Mihály 1 frt, Nagy Lajos bíró 1 frt, Fekete Károly 50 kr, dr. Scheitz Antal 1 f. Csongvai Károly 1 frt, Szilágyi Miklós 1 frt, Hil-debrand József 1 frt, Tibáld Mihály 1 frt, Pod-hájetzky Robert 1 frt, Nagy Lajos irnok 50 kr, gr. Haller György 5 frt, Szabó János alezredes 3 frt, Matskási Ferencz 1 frt, dr. Szilágyi 1 frt, Petri Ádám 2 frt, Mikó Mihályné 2 frt, Gyarmathy Samu 2 frt, Issekutz Imre 1 frt, Csizsér György 1 frt, Jakabfy Ferencz 50 kr, Müller József 1 frt, Ders János 5 frt, Egy megyei 50 kr.

Ifj. Sperker Ferencz rom. kath. gymn. 5-ik osztály tanuló 50 kr; Voitsán Máté rom. kath. 5-ik osztálybeli tanuló 50 kr, Farkas Zsán rom. k. gymn. 5-ik osztálybeli tanuló 50 kr, Golya János rom. kath. gymn. 2-ik osztálybeli tanuló 20 kr, Török Felix rom. kath. gymn. 2-ik osztálybeli tanuló 40 kr, Antalffy Béla rom. k. gymn. 5-ik osztálybeli tanuló 50 kr, Balog Gyula rom. kath. gymnasium 3-ik osztályu tanuló 20 kr, Szabó György rom. kath. gymn. 4-ik osztályu tanuló 20 kr, Andrej Gergely rom. kath. gymn. 3-ik osztályu tanuló 20.

D. Schönstein Zsigmond 1 frt, Issekutz Adeo-dát 2 frt, Ajtai Mihály 1 frt, Jakabfy Márton 50 kr, dr. Antal László 1 frt, Lókodi János 2 frt, Ben-kó József ügyvéd 1 frt, Nagy János ügyvéd 1 frt, Istvánffy Pál 2 frt, Simon Lajos 1 frt, Kesler Sámuel 5 frt, Schuster Gy. 2 frt, Illyés Károly 1 frt, Spentz Károly 2 frt, Farkas Mária Székely Ádámné 5 frt, Hunyadi Imre 50 k.

Az ev. ref. főtanoda 4-ik közép osztályából: Molnár Gábor 50 kr, Fosztó Lajos 5 kr, Bodó Károly 10 kr, Simon Zsigmond 10 kr, Pápai Péter 10 kr, Sámson Márton 15 kr, Bölöni István 2 kr, Verzár János 20 kr, Hermán Ignác 4 kr, Bodolla Sámuel 70 kr, Havadtói Mihály 40 kr, Zaj-zson Béla 30 kr, Szabó Zoltán 50 kr, Dózsa Kálmán 10 kr, Dózi Géza 20 kr, Zambler Domokos 1 frt, Horváth István 5 kr, Bodoni László 2 kr, Zilahy Victor 2 kr, Siklódi Sándor 4 kr, Ksvendi Gyula Lajos és Kálmán egy régi tallér és három régi huszas (a tallérnak börze értéke 2 frt 25 kr, a régi huszasnak börzeértéke 1 frt 10 kr).

Az ev. ref. főtanoda 6-ik osztályából: Dózsa Géza egy forintos tallért (börzeértéke 1 frt 8 kr, Patáky József 10 kr, Fischer Ignác 10 kr, Balogh Gergely 10 kr, Zilahy István 10 kr. Eddig az ev. ref. főtanoda ifjusága, Zsigmond Ferencz 10 kr, id. Dózsa Pál 50 kr.

De itt még nincs vége Marosvásárhely polgárai hazaszeretetének! Kerekes Sámuel ur írja, hogy ápril 1-én népes és jövedelmes hangversenyt remélnék a cézra Balás Antal igazgató ur tudósít, hogy még nehányat hozzá és Biró Ferencz urnak ígéretet tesz: tudatja erre felhatalmaztatása folytán, hogy Endes Gábor magyar királyi ítélő táblai rendes bíró ur gyűjtőívén is van eddig 73 frt, mit apr. 1-ső napjaiban az eddig gyűjtöttéssel együtt beki, reméli, hogy 100 frtra növekedik gyűjtése. Az ev. ref. főtanodában a gyűjtésben fáradhatlanul buzgólkodott Dózsa Géza VI-ik osztályu ifju, a rom. kath. nagygymnasiumban Sperker Ferencz V-ik osztálybeli ifju. Az ifjú ifjakra illik változtatva Petőfi verse:

Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága?
Virág vagy te hazám lelkes ifjusága!

Marosvásárhely tehát nem csak névre; de szellemileg is testvére Kézdivásárhelynek; későn ébredett, de gyorsan a legszebb művet hajtotta végre. Ugy látjuk, minden társadalmi osztályban megbuzdult a nemzetiség szent érzete; látjuk a cél szentségét, örövendek a sikernek, sietve sietnek részesei lenni a kiérdemlendő nemzeti dicsőségnek!

Fogadják az úgy minden barátai legmélyebb hálátat s a távollétem miatti késő közlést bocsás-sák meg, honfiai üdvözléssel kérem.

Egy régebbi adakozó befizetett 1 frt, ezt a most gyűlt összegekhez téve, a takarékpénztárba tettem, 248 frt 3 krt, együttevén immár kamatozik 1565 frt. 89 kr, ehhez adoma befizetett 1 frt hiálát meg fizetetlen 120 frt. 62 krt, a székely pályadíj-alap ma tesz: ezer hatszáz nyolcvan hat forint ötveneg krajczárt.

Kolozsvárt, apr. 1. 1873.

Jakab Elek.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, apr. 2. 1873.

— Tisztelettel kérjük t. olvasóinkat előfizetéseik megújítására, nehogy a lap küldésében fenakadás történjen. A „Kelet” programját maga a lap szolgáltatja, előfizetési föltételeink pedig a lap homlokán olvashatók. Az előfizetési pénzek beküldésére legcélszerűbb a postai utalványok használata.

— Gizella főherceggasszony. Csütörtök déli 12 órakor Bécsben a főudvarmesteri hivatalban Gizella főherceggasszony és Lipót bajor herceg házassági szerződését mindkét udvar megbízottai aláírták, még pedig egyrésztől Hohenlohe, Schillingstürst főudvarmester és Andrássy gróf a külügyek és császári ház minisztere, másrésztől Bray-Steinburg gróf királyi bajor teljhatalmu miniszter és rendkívüli követ a cs. és királyi udvarnál.

— Diszbed. József főherceg 30-iki este 6 órakor a Frohner-szálloda első emeleti éttermében bucsulakomát rendezett a nevét viselő gyalogezred összes tisztikara számára, minthogy az ezred tudvalevőleg Bécsbe tétetett át. Ebéd alatt az ezred teljes zenekara válogatott darabok, többnyire magyar népdalok játékszával emelte az anélkül is vig hangulatot.

— Fiume városa a kikötő mellett keletkező új utcák egyikét Gizella nevére nevezte el, s jelentékeny összeget szavazott meg a szeény tanulók segély-alapjára, melyet ezentul „Gizella-alap”-nak fognak hívni.

— A kormány által e hó 10-dikére tervezett dohány-kiállítás ez uttal elmarad.

— Gr. Zichy József földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter a következő hivatalos iratot intézte gr. Nádasdy Lipót Komárommegye főispánjához „Értesülést nyervén Nmgodnak folyó 1873 évi ápril hó 16-án ünnependő komárommegyei főispánsága 40 éves jubilauma alkalmából azon közhasznú és nemes elhatározásáról, miszerint nmgod saját és a kormányzása alatt álló megyének ezen közös örömnepét a Komárommegye területén életbe léptetendő földmivelési vándortanítás létesítésére áldozatul hozandó 20,000 frtnyi alapítvánnyal kívánja megörökíteni.

Midőn e nagy horderejű alapítvány eszközölésért Nmgodnak részéről — mint az ország földmivelési ügyei vezérlésére cs. és ap. kir. felsége kegyelme és bizalmából meghívott, az ország mezőgazdasági érdekei nevében meleg köszönetet mondok — nem mulaszthatom el egyuttal legjobb szencse kívánataimat küldeni Nmgodnak a haza szolgálatában elért 40 éves jubilaumához — kívánván, hogy a mindenható Nmgodat az általa oly sikeres buzgalom és hazafisággal kormányzott megye élén, úgy megyéje mint az ország javára, még hosszú éveken át megtartsa. Kelt Budapesten, 1873, martius hó 29-én. Zichy.

— A kir. igazságügyminiszter a déval törvényszékhez irnokká Várad Antal ottani díjnokot nevezte ki.

— Hajós János a képviselőház 31-iki ülésén nyújtotta be a kolozs-dobokamegyei tankerületi néptanítók egyesületének kérvényét, melyben a hazai néptanító egyesület számára postadíj-mentességet biztosító törvényalkotás iránt esedeznek.

— A kolozsvári „Hilaria” dalegylet a városi redoute termében pártoló tagjai részére f. hó 5-én bohóc-estélyt rendezend a következő műsorozattal: XII. Der „Todte-Schneider.” Operette in 1 Aufz. VII. Niesen. (Comple.) III. Egy részeges vasúti munkás. (Életkép.) VIII. A mezőn. Ábránd egy disznopásztorról. (Kar.) I. Nyitány. (Irva, itt először.) Előadja a zenekar. IX. Duetto mit Hindernissen. IV. Gesang-Studien v. H. Boenike. (Chor.) XI. Alföldi betyár dal. (Solo.) V. Egy ok a korhelységre. (Couplet.) X. Der Erlkönig v. Jos. Koch. (Chor.) II. Judenstänseen v. Rich. Geneé. (Chor.) VI. Der Meusch muss a Freud' hab'n (Potpourri) v. J. Posselt.

— Tóth Kálmán életének 42-diki születés napján igen szép megtiszteltetés érte. A „Családi Kör” heti lapban, melyek Toth Kálmán „Huszonöt után” című válogatott költeményei, mellékletül szolgáltak, Kármán L. képviselő neje, a minden szépért, jóért buzgólkodó művelt hölgy, indítványt tett, hogy Tóth Kálmán huszonöt éves költői pályájának méltánylásául a magyar hölgyek részéről egy ezüst koszorúval, vagy más hasonló emléklél tiszteltessék meg. A lelkes honleányi indítvány nem is hangzott el nyomtalan, mert a hölgyek közül azonnal többen megkezdék a nyilvános adakozásokat.

— Belvárosi gyermekkertünk választmánya tegnap tartá első gyűlését, s azonnal erőlyesen megindította a szervezési munkálatokat, úgy, hogy majdnem bizton remélhetni, hogy az intézet megnyitása már ez év júniusában megtörténhetik. A ház-vásári szerződés megkötöttet és végre is hajtatott; egy ötös bizottság küldetett ki a berendezés és főszereles munkáinak — az utólagos jelentéstétel, fenntartása melletti végrehajtására; a vezértanítói és titkári állomás betöltötet Szabó Endre személyében, a még szükséges tanszemélyzet iránt a kiküldött bizottság fog véleményét és tervezetet adni egy következő gyűlésnek. Szóval a munka minden irányban megindított. A buzgóság sem csökken. Így Szentjánosi Ferencz ur, az intézet gazdája, tíz forint erejéig ingyen ajánlá föl a kerthez szükséges növény magvakat. Eljelen!

— Fried Adolf helybeli ruha-kereskedő a napokban váltott-jegyet Nathán Róza kisasszonnyal. K Fehérvárról, Szerencsét kívánunk e frigyre.

A hanyadmegyei bizottmány e hó 31-én nyílik meg.

— A hiv. lap. mai száma közli, mikép ő felsége a m. kir. belügyminiszter előterjesztésére báró Orczy Bodogot a nemz. színházi igazgatói állástól — saját kérelmére — buzgó szolgálatai elismerése mellett felmentette.

— Menter Zsófia asszony és Popper ur m. hó 30-án Brassóban hangversenyt szándékoztak rendezni. A fiatal művész pár elragadó játéka a szobeni lapok tudósítása szerint mindkét alkalommal viharos tetszéssel fogadtatott.

— A maros-vásárhelyi magyar királyi ítélő tábla elnöke Pap Péter ügyvédi gyakornokot, a

maros-vásárhelyi magyar királyi ítélő-táblához tiszteletbeli joggyakornoknak nevezte ki.

— Déván e hó 30-án műkedvelők két vigjátékot fognak előadni a leányiskola részére. Mint halljuk, ez iskola közelebb saját épülettel fog birni s kormányunk által 500 frt évi segélyben részesül.

KÖZGAZDASÁG.

Az angol telivér ló keletkezése.

Az angol telivér ló nagy befolyást gyakorolt és gyakorol ma is, hazánk lótenyésztésének emelésére; azért nem lesz talán érdektelen e lapok t. olvasói előtt a „Schles. Landw. Zeitung” után néhány sorban megemlíkezni az angol telivér ló keletkezéséről.

A münsteri Copperath-féle könyvkereskedésben 1840-ben, következő című jeles munka jelent meg, ismeretlen szerzőtől: „Ueber Wartung und Training des Rennpferdes”. — A nevezett könyv bevezetésében olvashatjuk, hogy: „az angol lovakról legelőször Cásár emlékezik meg, alkalma lévén a Celta kaszás szekerek ellen küzdeni, azoknak támadását rohamos- és erőteljesnek mondva. Évszázadok multak ezután, a nélkül, hogy lovaink alkotása, tulajdonairól legkissebb említés történt volna. Alfréd után, a szász királyok, úgy látszik nagyon kevés figyelmet fordítottak, a lótenyésztésre. A normannok hódítása után azonban az angol lótenyésztés körül nevezetes javítások történtek; hódító Vilmos lovaságának köszönheti a győzelmet, melyet Hastings-nél nyert, saját csata-lova spanyol mén volt. Az ország felosztása után annak bárói számos spanyol lovat hoztak be.

Az első arabs lóról I. Henrik alatt 1121 körül tétetik említés. Negyven évvel később, II. Henrik alatt, a Smietfield-i lóvásár már híres volt. Hogy mikép vizsgáltattak meg akkoriban a lovalgóló és csata-lovak futtatás által, Fitz-Stephen, azon időben élt chronicus, igen élénken írja le. Ugyanis ezt mondja: „midőn lovalgóló vagy csata-lovakat, vagy más lovakat is, ha azok erősek és gyorsak, futtatás által megvizsgálni akarnak, csengetés által jel adatik, mely jelre azután minden közönséges lovat félre kell vezetni az utból, hogy a futtatásra alkalmas tér nyeressék. Három lovas, néha kettő is, a mint ép a fogadás történt, fölkeszül a versenyre. Maguk a lovak is mintegy előérzik a leendő küzdelmet; reszketnek, nyugtalanok és folyton mozognak. Adott jelre végre megkezdődik a versenyutas növekvő gyorsasággal. A győzelem és helyeslés után sovágó Jokeyk sarkantyú és szóval biztatják lovaikat s ostorral csapkodva élesztik tüzőket.”

E rövid leírás, melynek utója, hű képét adja a mai futtatásoknak, kétségtelenül teszi azt, miszerint az angol ló jeles volt, mielőtt még keleti vérel keresztesztetett volna, valamint, hogy már akkor sok tétetett a lótenyésztés emelésére, vétel és jeles tenyésztési módok által.

János király alatt Anglia lótenyésztése nagyon haladt. Flandriából meneket hozatott, ez által megvetette alapját az angol nehéz teher-lovak jeles fájának. János király, ki a harszi játékok és ünnepélyes alkalmakkor mindig pompás lovaság kíséretében szeretett megjelenni, maga is birt egy költségesen berendezett lóteleppel.

(Folyt. köv.)

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Márt. 26-án 5% Metalliques 100 frt. 70.95. Kamat —. Nemzeti kölcsön 100 frt. 73.40. 1860. Kölcsön 104.30. Bankrészevény 977. Hitelin-tézeti részevény 338.—. London 10 ft. st. 109.—. Ezüst 107.75. Cs. kir. arany —. Napoleonor 870.

Urbéri kötvények: Magyarországi 80.50. Temest 79.50 Erdélyi 78.50 Horváthországi 83.25.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Pesten április 2. 10 ó. 50 p. d. e.

Érkezett április 2. 11 ó. 12 p. d. e

Kormányunk a leszámítoló bank engedményezéseivel megegyezett, hogy utóbbiak a képviselőház osztályaitól a törvényjavaslaton tett módosításokat elfogadják. A bécsi képviselőházban a leszámítoló bank ügyében interpelláció tervezetik, melyt a magyar képviselőház a törvényjavaslatot tárgyalni kezdi. A horvát-magyar bizottság tárgyalásai a delegációk végeig félbeszakítottak.

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Nyílttér. *) Bergheer színháza

lélek és kísértet jelenésekkel,
a főtéren.

Csütörtökön Ápril hó 3-án nagy disz-
előadás 6 szakaszban.

Bergheer Ernő ur javára.

*) E rovat alatti közléteket csupán a sajtóhatóság irán-
nyában vállalt felelősségét a Szerk.

Ugyancsak Stein János erdélyi muzeumegyleti könyvtárusnál, Kolozsvárt kaphatók:

R o v á s.

I. Csernátón.

Irta Berzenczey László.

Tartalom:

I. Csernátóni Benkő Póli.— II. Csernátóni Cseh Imre.— III. Csernátóni (Cseh) Lajos. IV. Irányi Dániel képviselő urnak.— V. Miért nem ír Kossuth?

Ára 50 krajczár.

NYILT JELENTÉS

Maros-Vásárhely szabad királyi város polgármestere,
Borosnyai Pál urhoz.

Irta Berzenczey László.

Ára 30 kr.

Tanterv a népiskolák számára.

Kiadja a kolozs-dobokamegyei tankerületi néptanítók egylete. Ára 25 kr.

Férfi- nő (L'homme-femme.)

Felelet d' Ideville Henrik urnak. Irta ifj. Dumas Sándor.
A francia eredeti 34. kiadása szerint fordítva. Ára 1 frt.

Államintézkvényeink és a kor igényei.

Irta Schwarcz Gyula. III. füzet. Ára 1 frt.

Balassa János.

Történeti elbeszélés az ifjúság számára. Irta György Vilmos. Pompás
diszkötésben. Ára 2 frt 50 kr.

Ugyan csak

Stein János Zenemű kereskedésében kaphatók:

SZÉKELY IMRE 25-ik magyar ábránd
„Repülj fecském ablakára.” s ezt a
„Kerek erdőt járom én” népdalok felett.
Ára 1 frt 50 kr.

Továbbá: ugyancsak Székely Imrétől:
27-ik magyar ábránd

- 1) Be szomorú ez az élet énnékem.
- 2) Beh sok falut, beh sok várost bejártam.
- 3) Nézz rózsám a szemembe, népdalok felett. Ára 1 frt 50 kr.

Igen kedvelt és helybeli zenekaraink által játszott keringők:

Les Gardes de la Reine. Valse.
par D. Godfrey.
Ára 1 frt 5 kr.

La Bouquetière, Valse.
par D. Godfrey.
Ára 98 kr.

La Reine des Roses. Valse.
par D. Godfrey.
Ára 98 kr.

Sz. 345. 1873. (164) (3—3)
D. B.

Pályázat.

Nemes Marósszék m.-sámsondi járásában következő három körjegyzői állomásokra 400—400 frt o. é. évi fizetés, szabad lakással és mérsékelt irodai költséggel ezennel pályázat nyitattik:

1. Maros-Szent-Annai körjegyzőség, Galambod, Szabad, Bárdos, Remeteszeg, Hidvég és Udvarfalva községekkel, székhely Maros-Szent-Anna. Választási határidő f. évi **április 12-én.**

2. M.-Csávási körjegyzőség, Mező-Ménés, Fele, Bazéd és Szabéd községekkel, székhely Mező-Csávás. Választási határidő f. évi **április 9-kén.**

3. Mező-Sámsondi körjegyzőség, M. Kölpény, K. Lekence községekkel, Székely M. Sámsond. Választási határidő folyó évi **április 8-kán.** Pályázni kívánók felhívhatnak az 1871-dik évi XVIII-dik t. cz. 74 és 83 §§-ai értelmében felszerelt folyamodványokat folyó évi **április-hó 8-kaig** alólikt dultó biztoshoz beadni, világosan kifejezve folyamodványaikban, hogy melyik kerületben kívánnak pályázni.

A Mező-Sámsondi járás Dullóbiztosától.

Mező-Kölpény, 1873. mártius 25.

Szalay Pál,
dulló biztos.

Katholikus	Nagybőjti	Protestáns
imakönyvek:	idényre!	imakönyvek:
Albach	Epen most érkeztek	Cleinmann
Áts Benj.	Stein János,	Dobos
Eckartshausen	erdélyi muzeum-egyleti könyv-	Filep
Gábor	árushoz Kolozsvárra	Fürdös
Hungari	imakönyvek,	Heiszler
Leonhárd	katholikus és protestáns egyházfe-	Kis János
Munkay	kezettek számára a legújabb s legdisze-	Koronka
Pázmány	sebb párisi, lipesei és mainzi beko-	Medgyes
Pap Fer.	tesekben.	Révész
Spáth	Nem ajánlhatom eléggé e gyönyörű or-	Szász K.
Sujánszky	duan, selyem, selyem-bárony, le-	Székács
Tárkányi	fántsont, tekenősbéka, kautschuk,	Tompa
Witschel	gyöngyház, szaru stb. stb. remek	Vörös
stb. stb.	bekötési imakönyveket ájtatos hölgyeink	stb. stb.
	figyelmébe.	
	A külföld legelső könyvkötészeti mű-	
	helyeiben készült imakönyvek nemcsak	
	remek beltartalmuk s gyönyörű művészies	
	kivételű külsejük, de olcsó árak miatt is	
	általános figyelmet keltenek.	
	NAGYBŐJTI	
	idényre!	

(144) Rumburgi hollandi creasz (2—*)

5%-al leszállított árjegyzéke

DUHA KRISTÓF

első
FEHÉRNEMŰ GYÁRI FŐRAKTÁRÁNAK
Kolozsvárt, bel-középutca 457. sz. a.

Fehér ingek.

Varrott elővel . . . 1 ft 40, 1 ft 70, 2 ft.
Legfinomabb elővel . . . 2 ft, 2 ft 20, 2 ft 60, 2 ft 80, 3 ft 20.
Sima . . . 2 ft 50, 2 ft 80 kr.
Traver (keresztelő) . . . 2 ft 20, 2 ft 60, 3 ft.
Fantaisie . . . 3 ft 60, 4 ft.

Színes.

Legfinomabb francia szövettől 2 ft. 2 ft 40.
Oxford 2 gallérral . . . 3 ft 20 kr.
Gyapjú ingek . . . 2 ft, 2 ft 50, 3 ft 80, 4 ft, 4 ft 50, 5 ft, 5 ft 50.
" nadrágok . . . 2 ft 50, 3 ft, 3 ft 50.

Férfi nadrágok.

Gyapott kelme . . . 1 ft 20, 1 ft 40, 1 ft 60 kr.
Bécsiházi len . . . 1 ft 40 kr.
Rumburgi . . . 1 ft 80, 2 ft, 2 ft 20.

Gallérok, kézelők, nyakkendők, inggombok, ingelők és zsebkendők nagy választékban és feltűnő jutányos áron.

Női ingek.

Schifon sima . . . 1 ft 20, 1 ft 50.
Varrott . . . 2 ft, 2 ft 40.
Stikkolt . . . 2 ft 50, 3 ft.
Len . . . 2 ft 50, 3 ft, 4 ft, 5 ft, 6 ft.

Női rekli.

Sima . . . 1 ft 40, 1 ft 70, 2 ft.
Varrott . . . 2 ft 20, 2 ft 40, 3 ft.
Stikkolt . . . 3 ft, 3 ft 50, 4 ft, 5 ft, 6 ft 50.

Női nadrág.

Sima . . . 1 ft 20, 1 ft 40, 1 ft 70.
Stikkolt . . . 1 ft 80, 2 ft, 2 ft 60.

Felvallalok mindennemű fehéreneműek varratását legolcsóbb árban; vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Alázatos tisztelettel
DUHA KRISTÓF,
fehérenemű gyáros.

Fehér parcellák, varrt, kelt és horgolt.

Fontos!

Epen most jelent meg és Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt kapható:

Adótörvények és szabályok gyűjteménye,

községek s különösen a jegyzői vizsgára készülők számára.

Hivatalos adatok nyomán szerkesztette TILL ANTAL.

A községi közigazgatás, vagyonkezelés és számadások kézikönyvének **II-ik kötete.**

Ára 1 frt 50 kr.

Fontos!

(146) Vizgyógyászati jelentés.

Mindazon szenvedők, kik a természet, (viz) gyógyászatban netalán bizalmukat helyezték ezennél, értesítetnek, miszerint a „**Kolozsvári vizgyógyintézet**“ a kor igényeinek megfelelőleg újabban felszerelve f. év április 1-ső napján leszállított árszabály mellett újra megnyitott.

Az illetők szíveskedjenek ebbeli szándékukat intézeti orvos t. Velis Simon urral (májális utca 2. sz.) mielőbb tudatni.

Kolozsvárt, március 21-én 1873.

az Igazgatóság.

(142) **Ügyvédek**

számára

Egy könyv	Ügyvédi meghatalmazvány	50
"	ugyanaz német nyelven (general Vollmacht)	2
"	román nyelven	1
"	(földtehermentesítési ügyekben)	50
"	nyugta földtehermentesítési ügyekről.	50
"	pénzről	50
"	Adás-vevési szerződés	80
"	Örök-vásári szerződés	80
"	Kötelezvény határidőre adásgról	80
"	pénzről	80
"	Keresetlevél	50
"	Váltókereset	50
"	Tulajdonjog bekelezési kérvény	50
"	Számla (költség-jegyzék)	50
"	Ingószági foglalás, becslés és elszállítás iránti kérvény	50
"	Ingószági foglalás, becslés és elszállítás iránti kérvény	50

A fent írt nyomtatványok nagy mennyiségben folyton készletben tartatnak.

Stein János papirkereskedésében Kolozsvárt.

Kereskedők

ÁRJEYZÉK

SCHÖLLER VS ÉS F.

Főraktár egész Erdélyre nevezve

Stein Jánosnál Kolozsvárt.

Kész géppapír-zacsok

árak o. ért. készpénzért, leengedés nélkül

Súly	Tartalom	1000 dbb szürke papírból	1000 dbb fehér papírból	Célgépnymatás 1000 darab
Kávé bécsi font	1000 dbb szürke papírból	1000 dbb fehér papírból	1000 dbb szürke papírból	1000 dbb fehér papírból
vékony	1000 dbb szürke papírból	1000 dbb fehér papírból	1000 dbb szürke papírból	1000 dbb fehér papírból
közép	1000 dbb szürke papírból	1000 dbb fehér papírból	1000 dbb szürke papírból	1000 dbb fehér papírból
vastag	1000 dbb szürke papírból	1000 dbb fehér papírból	1000 dbb szürke papírból	1000 dbb fehér papírból
egész vastag	1000 dbb szürke papírból	1000 dbb fehér papírból	1000 dbb szürke papírból	1000 dbb fehér papírból

Megrendeléseknél élegető a papír minőségének és súly tartalmának megnevezése.